

Reactie op het rapport schakelprogramma's in het hoger onderwijs

Opvolging aanbevelingen door de universiteiten

Commissie voor Onderwijs Vlaams Parlement – 22 januari 2026

Ilse De Bourdeaudhuij (voorzitter WG Onderwijs VLIR)

Inhoud, omvang en toelatingsvoorwaarden

Evalueer continu de inhoud en omvang van en de toelatingsvoorwaarden tot alle schakeltrajecten aan de hand van studievoortgangsgegevens. Baken in functie van de haalbaarheid de toegang voldoende af.

- Kernopdracht binnen kwaliteitszorg van alle opleidingen (ook schakels).
- Voor schakels worden ook bijkomende data in kaart gebracht.
- Data over studievoortgang, -rendement, instroom, aansluiting op professionele bachelor, inhoud, knelpunten worden teruggekoppeld en besproken op associatieniveau.
- Haalbaarheid: (on)realistische verwachtingen zwaarte schakelprogramma: bijbrengen academische competenties om mee te kunnen op niveau 7.
- Specifiek aandachtspunt met betrekking tot toegang: breedte van de instroom.

Communicatie naar studenten

Communiqueer naar studenten duidelijk over de zwaarte van het schakelprogramma en de toekenning van vrijstellingen.

- Communicatie gebeurt per specifiek programma 'schakel-master' door universiteiten en hogescholen.
- Universiteiten benadrukken het belang van correcte en duidelijke communicatie door alle hogeronderwijsinstellingen naar hun studenten.
- Universiteiten werken, waar zinvol met de hogescholen van hun associatie, verder aan de communicatie over de zwaarte van de schakelprogramma's en over het beleid rond vrijstellingen.

Doelgroepen en succes schakelprogramma's

Ga na of schakelprogramma's bijdragen aan het levenslang leren door verscheidene doelgroepen en stuur bij. Verzamel daarvoor gevalideerde studievoortgangsgegevens.

- Doelgroepen worden meegenomen in de eigen studievoortgangsanalyses.
- Binnen de universiteiten vinden gerichte bevestigingen van doelgroepen plaats.
- Interuniversitaire afspraak (in kader van levenslang leren): werkstudenten als aparte groep bekijken in de eigen studievoortgangsanalyses en specifieke faciliteiten voor werkstudenten onder de loep nemen om de informatie in VLIR-verband te bespreken.

Praktische doenbaarheid

Blijf oog hebben voor de praktische doenbaarheid van de verschillende schakeltrajecten.

- Doenbaarheid wordt overal bekeken binnen de onderwijs/opleidingscommissies, maar die stoten ook op grenzen.
- Doenbaarheid is en blijft een aandachtspunt waarmee de universiteiten verder aan de slag gaan.

Groepsvorming studenten

Bevorder academische en sociale integratie van schakelstudenten door gelegenheden en platformen die hen samenbrengen als groep.

- Veel schakelprogramma's bestaan uit losse onderdelen en schakelstudenten volgen vaak les met andere studenten.
- Er wordt wel al bewust aandacht aan besteed (apart samenbrengen van schakelstudenten, expliciet betrekken bij startdagen)
- Blijft een op te volgen aandachtspunt voor elke universiteit

Samenwerking hogeschool en universiteit

Stimuleer de samenwerking tussen hogescholen en universiteiten, met voldoende aandacht voor praktische afstemming tussen studieprogramma's, inhoudelijke afstemming van de schakelprogramma's op de toegelaten professionele bacheloropleidingen en analyse van studieloopbaangegevens.

- Overall is samenwerking en afstemming met de hogescholen binnen de eigen associatie.
- Universiteiten nemen extra initiatieven om personen uit de universiteit en de hogescholen samen te brengen
- Blijvende uitdaging is onderhouden van samenwerkingsrelaties, vaak gebaseerd op persoonlijke contacten tussen opleidingen